

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 322/2023
27.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Милене Рашић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а. став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 33. КЗ и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Драгана Станисављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К 47/20 од 26.05.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 898/22 од 31.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.04.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Станисављевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К 47/20 од 26.05.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 898/22 од 31.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици К 47/20 од 26.05.2022. године, у ставу првом, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а. став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 33. КЗ у стицају са кривичним делом противправно заузимање земљишта у саизвршилаштву из члана 218. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, па му је суд за кривично дело из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 33. КЗ претходно утврдио казну затвора у трајању од 1 (једне) године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, а за кривично дело из члана 218. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци, те му је изрекао условну осуду тако што му је утврдио јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, уколико окривљени у року проверавања од 3 (три) године од правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело, и осудио га на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, с тим да ће суд, уколико окривљени новчану казну не плати у остављеном року, исту заменити казном затвора тако што ће

за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде. Истом пресудом, у ставу другом, окривљени ББ је, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело грађење без грађевинске дозволе у саизвршилаштву из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ у вези члана 33. КЗ у стицају са кривичним делом противправно заузимање земљишта у саизвршилаштву из члана 218. став 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, и одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 898/22 од 31.01.2023. године одбијена је као неоснована жалба Основног јавног тужиоца у Владичином Хану и браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Сурдулици К 47/20 од 26.05.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Станисављевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати првостепену суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Станисављевић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП истичући да је кривични поступак у погледу кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ у ком су донете побијане пресуде, вођен без предлога овлашћеног тужиоца. Према наводима захтева, кат.парцела бр. .. КО ..., је у својини Републике Србије, и позивајући се на члан 53. ЗКП истиче да у погледу противправног заузећа наведене катастарске парцеле нема предлога Републике Србије за кривично гоњење, у смислу члана 218. став 3. КЗ. Предлог овлашћеног тужиоца, према наводима захтева, не постоји ни у погледу противправног заузећа кат.парцеле бр. .. КО ..., која је у својини општине Владичин Хан, обзиром да се, по мишљењу браниоца, изјашњење на записнику о испитивању сведока Кт 205/18 од 18.10.2019. године Општинског јавног правобраниоца Владичин Хан не може сматрати формалним предлогом, а све и да је супротно, такав предлог није благовремено поднет.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да је окривљени кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ извршио на кат.парцелама бр. ..., .. и .. КО ..., које су својина општине Владичин Хан и кат.парцели бр. .. КО ..., која је у својини Републике Србије.

Према одредби члана 218. став 3. КЗ, гоњење за кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ, предузима се по предлогу.

Одредбом члана 53. став 2. ЗКП прописано је да се предлог за кривично гоњење подноси у року од три месеца од дана када је оштећени сазнао за кривично дело и осумњиченог, а у ставу 5. истог члана, прописано да ће, ако је кривичним делом оштећено више лица, гоњење предузети, односно наставити по предлогу било ког оштећеног.

У конкретном случају, оштећени су општина Владичин Хан и Република Србија, а предлог из члана 218. став 3. КЗ поднео је законски заступник општине Владичин Хан-правобранилац општине Владичин Хан и то на записнику о саслушању пред Основним јавним тужиоцем у Владичином Хану Кт 208/18 од 18.10.2019. године, када се има сматрати да је сазнао за кривично дело и окривљеног, обзиром да из списка предмета не произилази када је у општини примљено обавештење грађевинске инспекције, те је по ставу овог суда предлог поднет у року из члана 53. став 2. ЗКП, а кривично гоњење предузето у складу са чланом 53. став 5. ЗКП. При томе, без значаја је што предлог за гоњење није поднео и Државни правобранилац, као законски заступник Републике Србије.

Према томе, гоњење за кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ предузето је у складу са законом по оптужби овлашћеног тужиоца, па Врховни касациони суд налази да су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да је доношењем побијаних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, неосновани.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводећи да је, према изреци побијане првостепене пресуде, окривљени АА инвеститор реконструкције постојећег објекта, тако да не може бити извршилац кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ обзиром да није ни извођач радова из члана 219а став 1. КЗ нити инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе из става 2. истог члана. У том смислу, бранилац истиче да радње које је окривљени предузео на реконструкцији објекта не представљају радњу извршења наведеног кривичног дела, обзиром да се радња овог кривичног дела, према његовом мишљењу, може односити само на градњу објекта без грађевинске дозволе. Осим тога, бранилац у захтеву наводи да радње за које је окривљени оглашен кривим, представљају прекршај из члана 208а став 1. тачка 4) Закона о планирању и изградњи, и да је због тога суд, на основу члана 423. ЗКП, окривљеног морао да ослободи од оптужбе за кривично дело из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ, у вези са чим у захтеву указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 169/19 од 31.10.2020. године.

Супротно изнетим наводима захтева, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. КЗ чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе. У ставу 3. истог члана, прописано је кажњавање лица из става 1. и 2. овог члана које настави започету градњу када је издато решење о обустави радова.

Према стању у списима предмета, окривљени АА је у време и на месту описаним у изреци првостепене пресуде, у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, као инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, на катастарским парцелама наведеним у изреци пресуде, изводио радове на реконструкцији и доградњи постојећег пословног објекта, па не стоје наводи захтева за заштиту законитости да је окривљени био инвеститор само реконструкције објекта обзиром да је наведени објекат и доградио због чега му је на терет стављено и кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ.

Опсег и врста предузетих радова на реконструкцији и доградњи наведеног објекта, јасно су описани у изреци пресуде, а утврђени су инспекцијским надзором грађевинског инспектора од 29.05.2017. године, да би након доношења решења о обустави радова од 31.05.2017. године, окривљени, према изреци пресуде, наставио започету доградњу, што је утврђено приликом ванредног инспекцијског надзора грађевинског инспектора од 30.04.2018. године.

Из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане првостепене пресуде, према налажењу Врховног касационог суда, произлазе сва законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ, и то како субјективна, тако и објективна обележја обзиром да је окривљени као инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, наставио започету градњу након издавања решења о обустави радова.

Постојање прекршаја као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, како то бранилац у захтеву погрешно указује.

Питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела, процењује се када се поставља питање да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, што у конкретној ситуацији није случај, обзиром да против окривљеног АА прекршајни поступак није ни вођен, па су изнети наводи захтева за заштиту законитости и пресуда Врховног касационог суда Кзз 169/19 од 31.10.2020. године, без утицаја на другачију одлуку у овом предмету.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у погледу кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ.

Међутим, наведне повреде закона бранилац у захтеву образлаже наводима о разлозима „доградње незавршеног и урушеног зида“, начину на који је то урађено, државини зида и надстрешнице и њеној намени, указујући у суштини на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како повреда закона из члана 440. ЗКП не представља разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу члана 485. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд се у оцену тих навода није упуштао.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Станисављевића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић